

Posudek školitele disertační práce

Student: Mgr. Dana Šlechtová

Název práce: Potřeba zavedení holistického přístupu v péči o dítě s diagnózou dětská mozková obrna

Školitel: prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.

Aktuálnost zvolené problematiky

Zpracované téma je velice aktuální i přes to, že statistika incidence dětské mozkové obrny (dále DMO) má průměrnou hodnotu v rozmezí 1,5–2 případy na 1000 živě narozených dětí. V posledních letech však dochází k mírnému nárůstu počtu onemocnění. Tento nárůst je dáván do souvislosti s pokroky v neontologické péči. Dochází i ke změně náhledu na etiologii onemocnění, rovněž se mění i početní zastoupení jednotlivých forem DMO.

Péče o dítě postižené DMO je velice náročná, neboť i přes somatické či mentální postižení je nutné hledat optimální cesty k rozvoji celé osobnosti postiženého dítěte. Respektování holistického přístupu v péči o dítě postižené DMO je cesta, která vede k uspokojování všech potřeb, neboť i tyto děti mají stejné biologické, kognitivní, emocionální, duchovní, sociální potřeby, které jsou společné všem lidským bytostem.

Narození postiženého dítěte nebo diagnostikování postižení v pozdějším období znamená pro rodinu vždy zásadní zásah do společného života. Rodiny jsou přetíženy povinnostmi, jejich život je omezen v mnoha ohledech a dochází i ke změně ekonomické situace rodiny, neboť domácí péče o postižené dítě je nákladná, matka většinou přestává pracovat a živitelem rodiny je pouze manžel. V rámci holistického přístupu v oblasti sociální péče podporujeme pečující rodiny v jejich nelehké situaci, pomůžeme nastavit mechanismy sociální pomoci, aby se dostala tam, kde je jí nejvíce zapotřebí a přispívala k plnohodnotnému životu, jak samotného postiženého jedince, tak pečující rodiny.

Stanovené cíle doktorské disertační práce

Základním cílem disertační práce bylo zmapovat současný stav výskytu DMO v dětské populaci v Teplicích. Hlavním cílem práce bylo na základě výše uvedených zjištění provést zhodnocení poskytované péče dětskému klientovi s dg. DMO v oblasti zdravotnických, sociálních a vzdělávacích služeb. Těžiště výzkumu se opíralo o sledování subjektivního hlediska matek, jak prožívaly a stále prožívají každodenní starost a péči o své postižené dítě a s jakými problémy a úskalími se musí neustále vyrovnávat v konfrontaci s nastaveným systémem poskytované péče v jednotlivých oblastech.

Nové poznatky, které byly dosaženy v doktorské disertační práci:

V teoretické části práce autorka shrnuje dostupné poznatky o příčinách, projevech, diagnostice a léčebných možnostech dětské mozkové obrny. Dále se podrobně zabývá holistickým pojetím péče o dítě s DMO.

Práce je obvyklým číselným způsobem dělena na hlavní kapitoly, podkapitoly a nižší celky. Práce obsahuje 373 číslovaných stran textu a poté následují seznam použitých zdrojů a přílohy. Seznam použitých zdrojů v rozsahu 193 položek hodnotím velice kladně. Autorka ve své práci prokázala rovněž schopnost pracovat i se zahraniční literaturou.

V empirické části autorka k naplnění hlavního cíle práce stanovila 5 výzkumných otázek. Do výzkumu byly zařazeny dva soubory respondentů. První soubor tvořili praktičtí lékaři pro děti v počtu 20. Druhý zkoumaný soubor byl tvořen 15 respondenty – rodiči dětí s diagnostikovanou formou DMO. Ke sběru dat autorka využila následující techniky výzkumu: studium a analýzu dostupných odborných textů, statistické údaje získané z databází ÚZIS ČR, analýzu pedagogických a speciálně pedagogických dokumentů, dotazník,

polostrukturované rozhovory a případové studie. Písemné záznamy rozhovorů s respondenty byly základem pro sestavení případových studií. Případové studie tvoří výzkumný podklad, z něhož vycházejí kategorizované tabulky a grafy, v nichž jsou sumarizovány stěžejní výsledky výzkumu.

Výzkum odhalil i jisté nedostatky v komunikaci mezi lékaři a rodiči ohrožených či již postižených dětí, byť je to jeden ze základních předpokladů jakékoli spolupráce. Dále odhalil v lokalitě Teplice nedostatky v provázanosti jednotlivých složek zdravotní péče o dětského klienta. Nové lázně v Teplicích, která svého času představovaly centrum pro poskytování komplexní péče pro děti s DMO, zajišťuje pouze oblast léčebné rehabilitace a především pro zahraniční klientelu. V závěru autorka formulovala doporučení pro praxi, ve kterém zdůrazňuje nutnost zlepšení informovanosti rodičů o rehabilitačních zařízeních a poradenských orgánech se sociálním zaměřením pro rodiče dané lokality a zlepšení informovanosti všech odborníků pracujících s postiženými dětmi.

ZÁVĚR

Předložená práce splňuje všechna kritéria, která jsou kladena na práce podobného charakteru. Rozsáhlý materiál, vyváženost práce a dosažení stanovených cílů svědčí o zodpovědné práci doktorandky.

Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě.

České Budějovice 3.9. 2011


prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.